

Mál nr. 282/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Sjúklingatrygging.

Nafn vátryggingartaka sjúklingatryggingar (X)

Gildissvið laga um sjúklingatryggingu. Skaðabótaábyrgð.

Gögn.

1. Málskot móttengið 30. júlí 2024, ásamt fylgiskjöllum.
2. Bréf V dags. 13. ágúst 2024, ásamt fylgiskjöllum.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi farið í aðgerð vegna legslímuflakks hjá fæðingar- og kvensjúkdómalækninum Y, hjá fyrirtæki hans X, þann 6. apríl 2022. Hafi M upphaflega átt að fara í kviðarholsspeglun hjá Y, en umræddan dag var tekin ákvörðun um að fjarlægja bút úr legi M án hennar samþykkis sem reyndist M mikið áfall. Í málskoti er lýst með ítarlegum hætti næstu mánuðum sem einkennast af endurteknum sýkingum og komum M á bráðamóttöku vegna sýkinga, verkja og annarra einkenna. Þá leitaði M einnig endurtekið til Y sem m.a. framkvæmdi aðra aðgerð á henni þann 14. desember 2022 þar sem hreinsa átti út örvef með það markmið að taugar myndu gróa betur saman og lina verki. Gekk það ekki eftir, fékk hún þvagteppueinkenni og þurfti á endurteknum sýklalyfjaskömmum að halda vegna einkenna sinna. Þann 8. febrúar 2023 gekkst M undir ástungu vegna vökvapolls sem myndast hafði í kvið hennar. Var hún útskrifuð með sýklalyf og gekkst svo undir enn eina aðgerðina 28. febrúar 2023 hjá Y þar sem vökví var skolaður úr kvið hennar. M kveður að þrálát sýkingareinkennum hafi tekið sinn toll og gert það að verkum að hún hafi ekki getað sótt vinnu frá því aðgerðin átti sér stað þann 6. apríl 2022 vegna viðvarandi verkja og þvagteppueinkenna sem og sýkinga. Telur M að þvagteppueinkennin megi rekja til mögulegra taugaskemmda sem hún hafi orðið fyrir í umræddri aðgerð. Vegna einkenna sinna eftir aðgerðina gerði M kröfu í sjúklingatryggingu Y hjá V sem hafnað hefur bótaskyldu.

M kveðst ekki hafa verið upplýst um áhættu vegna aðgerðar né að hún væri að fara í þá aðgerð sem framkvæmd var þann 6. apríl 2022. Hafi hún glímt við fylgikvilla í kjölfar aðgerðarinnar sem felast m.a. í sýkingum, verkjum og takmörkun á hreyfigetu sem og vinnutapi. Séu fylgikvillarnir meiri en svo að sanngjarnt sé að hún þoli bótalaust. Vísar M til 1. og 4. tl. 1. mgr. 2. gr. laga um sjúklingatryggingu nr. 111/2000. Ljóst sé að Y hafi sýnt af sér verulegt gáleysi við meðferð M sem og í eftirliti með henni. Vísar M þar til aðgerðarinnar, myndbirtingar á netinu sem og að láta allt líta vel út í eftirskoðunum þrátt fyrir sögu um ítrekaðar sýkingar í kjölfar aðgerðarinnar sem spanni í tæpt ár. Þá taki 4. tl. til hvers konar fylgikvilla sjúkdóms þar á meðal sýkinga sem að öllum líkindum stafi af rannsókn eða meðferð.

V hefur hafnað bótaskyldu úr sjúklingatryggingu X og vísar til þess að M hafi í símaviðtali við Y verið upplýst um að áætluð hafi verið kviðsjáraðgerð og fjarlæging á legslímuflakki í aðgerðinni þann 6. apríl 2022. Ræddar hafi verið áhættur vegna þessa, m.a. áhættu á sýkingu. Aðgerð hafi verið framkvæmd 6. apríl 2022 þar sem í ljós hafi komið legslímuflakk sem óx alveg í gegnum leggangavegg og nálægt ristli. Allt þetta hafi verið skorið í burtu og sent í vefjagreiningu sem staðfesti greiningu um legslímuflakk. Vegna aukinnar áhættu á sýkingu voru gefin sýklalyf í æð í aðgerðinni. M lýsi einkennum sem gætu bent til taugaskaða, þ.e. erfiðleikum við þvaglát. Það sé möguleiki að þau einkenni muni ganga til baka en það þurfi að líða um 12 mánuðir frá aðgerð áður en það komi í ljós. Gögn um varanlegan skaða á þvagblöðru liggja ekki fyrir. M hafi verið með legslímuflakk á fjórða stigi (hæsta stig) og því með langt genginn sjúkdóm sem nauðsynlegt var að gera aðgerð vegna og fjarlægja legslímuflakkið. Hún hafi verið upplýst um áhættur meðferðar. M fékk sýkingu og aðra fylgikvilla sem eru þekktir við slíkar aðgerðir. Það hafi ekki verið gerð mistök við uppvinnslu, greiningu, meðferðir eða eftirlit eftir aðgerð og því sé ekki fyrir hendi bótaskylda samkvæmt 1. tl. 2. gr. laga um sjúklingatryggingu. Tíðni fylgikvilla í kjölfar aðgerða vegna legslímuflakks séu tíðar, eða um 6,8%. Samkvæmt 4. tl. 2. gr. þurfi að verða tjón vegna sjaldgæfs fylgikvilla þar sem horft sé til þess hve tjón er mikið og hins vegar sjúkdóms og heilsufars að öðru leiti. V telur að skilyrði

ákvæðisins um misvægi þess hve tjónið er mikið og þess hve veikindi sjúklings voru alvarleg sé ekki uppfyllt. Einnig vísar V til þess að þegar svo hagar til að sýkingu megi rekja til bakteríu sem sjúklingur var með áður, er skilyrði 2. gr. laganna um að tjónið sé að rekja til meðferðarinnar ekki uppfyllt.

Álit.

Ágreiningur er uppi um það hvort sýnt sé fram á að M hafi orðið fyrir líkamstjóni sem fellur undir 1. eða 4. tl. 2. gr. laga nr. 111/2000 um sjúklingatryggingu. Í 1. tl. 2. gr. laganna kemur fram að bætur skuli greiða ef ætla megi að komast hefði mátt hjá tjóni ef rannsókn eða meðferð við þær aðstæður sem um ræðir hefði verið hagað eins vel og unnt hefði verið og í samræmi við þekkingu og reynslu á viðkomandi sviði. Í 4. tl. kemur fram að greiða skuli bætur vegna tjóns sem hlýst af meðferð eða rannsókn, þ.m.t. aðgerð, sem ætlað er að greina sjúkdóm og tjónið er af sýkingu eða öðrum fylgikvilla sem er meiri en svo að sanngjarnt sé að sjúklingur þoli það bótalaust. Annars vegar skal líta til þess hve tjón er mikið og hins vegar til sjúkdóms og heilsufars sjúklings að öðru leyti. Þá skal taka mið af því hvort algengt er að tjón verði af meðferð eins og þeirri sem sjúklingur gekkst undir og hvort eða að hve miklu leyti gera mátti ráð fyrir að hætta væri á slíku tjóni.

Hvað 1. tl. varðar þá eru gögn málsins nokkuð takmörkuð. Engin læknisfræðileg gögn né álits- eða matsgerð hæfra og óvilhallra aðila liggja fyrir í málinu sem gera líklegt að í aðgerðinni sem M gekkst undir hjá Y hinn 6. apríl 2022 eða eftirfylgni eftir hana hafi ekki verið hagað eins vel og unnt hafi verið og í samræmi við þekkingu og reynslu á viðkomandi sviði. Þar af leiðandi hefur réttur til bóta úr tryggingunni ekki stofnast á grundvelli 1. tl. 2. gr. laganna.

Hvað varðar mögulega bótaskyldu skv. 4. tl. verður ekki ráðið af fyrirbyggjandi gögnum að tjón M sé meira en svo að sanngjarnt sé að hún þoli það bótalaust, sbr. og þau viðmið sem sett eru fram í athugasemdum í greinargerð með frumvarpi því sem varð að lögum nr. 111/2000 um sjúklingatryggingu. Fyrir aðgerðina hafði M 15 ára sögu um stoðkerfisverki, aðallega í mjöðmum. Fann hún hún fyrir mikilli þreytu og svefnleysi. Var hún mjög aum á svæði þar sem hún fann smá fyrirferð og var með talsverða verki við blæðingar. Óumdeilt er að hún fékk í kjölfar aðgerðarinnar þrálátar sýkingar og verki sem höfðu mikil áhrif á líf hennar næstu mánuði á eftir. Þá lýsir hún þvagateppueinkennum sem hún telji að megi rekja til mögulegra taugaskemmda eftir aðgerðina. Engin gögn hafa verið lögð fram sem sýna fram á að M hafi orðið fyrir taugaskaða í kjölfar aðgerðarinnar. Ekki liggja fyrir nýrri læknisfræðileg gögn en frá 28. febrúar 2023 og því liggur ekki fyrir hvort þvagateppueinkenni og önnur einkenni hennar eftir aðgerðina séu enn til staðar í dag. Af gögnum málsins verður ekki annað ráðið en að gerðin sem slík hafi skilað tilætluðum árangri þ.e. að fjarlægja legslímuflakk sem staðsett í leggöngum og við ristil. Höfðu þessi einkenni mikil áhrif á líf M fyrir aðgerðina. Vegna skorts á gögnum er ekki unnt að leggja heildarmat á ástandi M fyrir og eftir aðgerðina því verður ekki talið að sýnt hafi verið fram á að skilyrðum 4. tl. 2. gr. laga um sjúklingatryggingu um alvarleika fylgikvilla hafi verið uppfyllt þ.e. að M búi við fylgikvilla sem sé meiri en sanngjarnt þykir að hún þoli bótalaust. Þá hefur M ekki heldur lagt fram gögn sem sýna fram á að um fátíða fylgikvilla sé að ræða. Samkvæmt upplýsingum frá V er tíðni fylgikvilla í kjölfar aðgerða vegna legslímuflakks, tíð eða um 6,8%. Af öllu ofangreindu leiðir að M á ekki rétt á bótum úr sjúklingatryggingu X hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr sjúklingatryggingu X hjá V.

Reykjavík, 18. desember 2024.
rafræn undirskrift

Þór Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir